

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

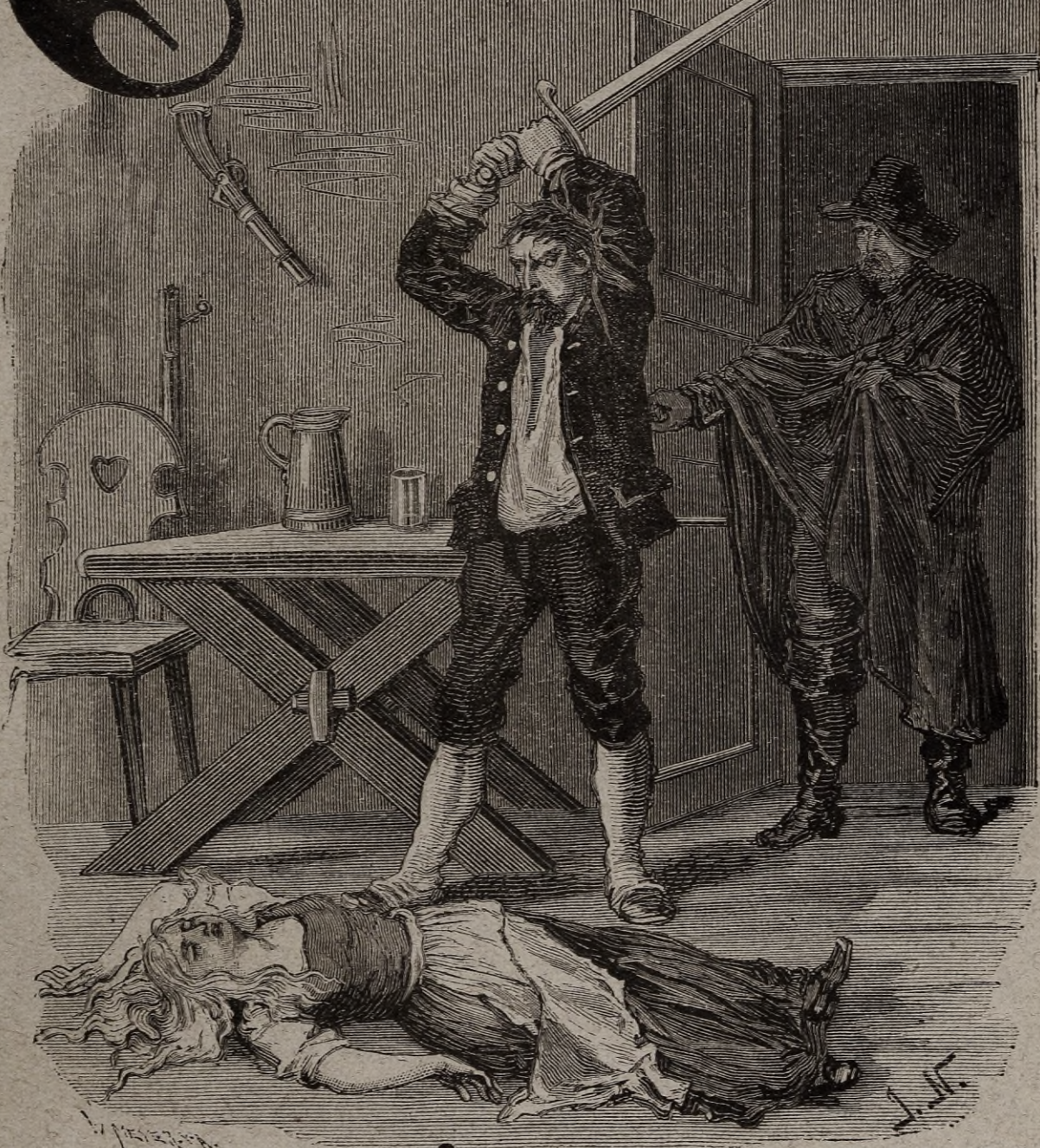

UPPSALA
UNIVERSITET

(Br.) Vilt
Lv

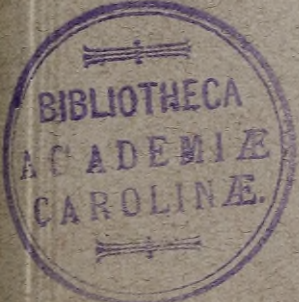

NAPPHANEN

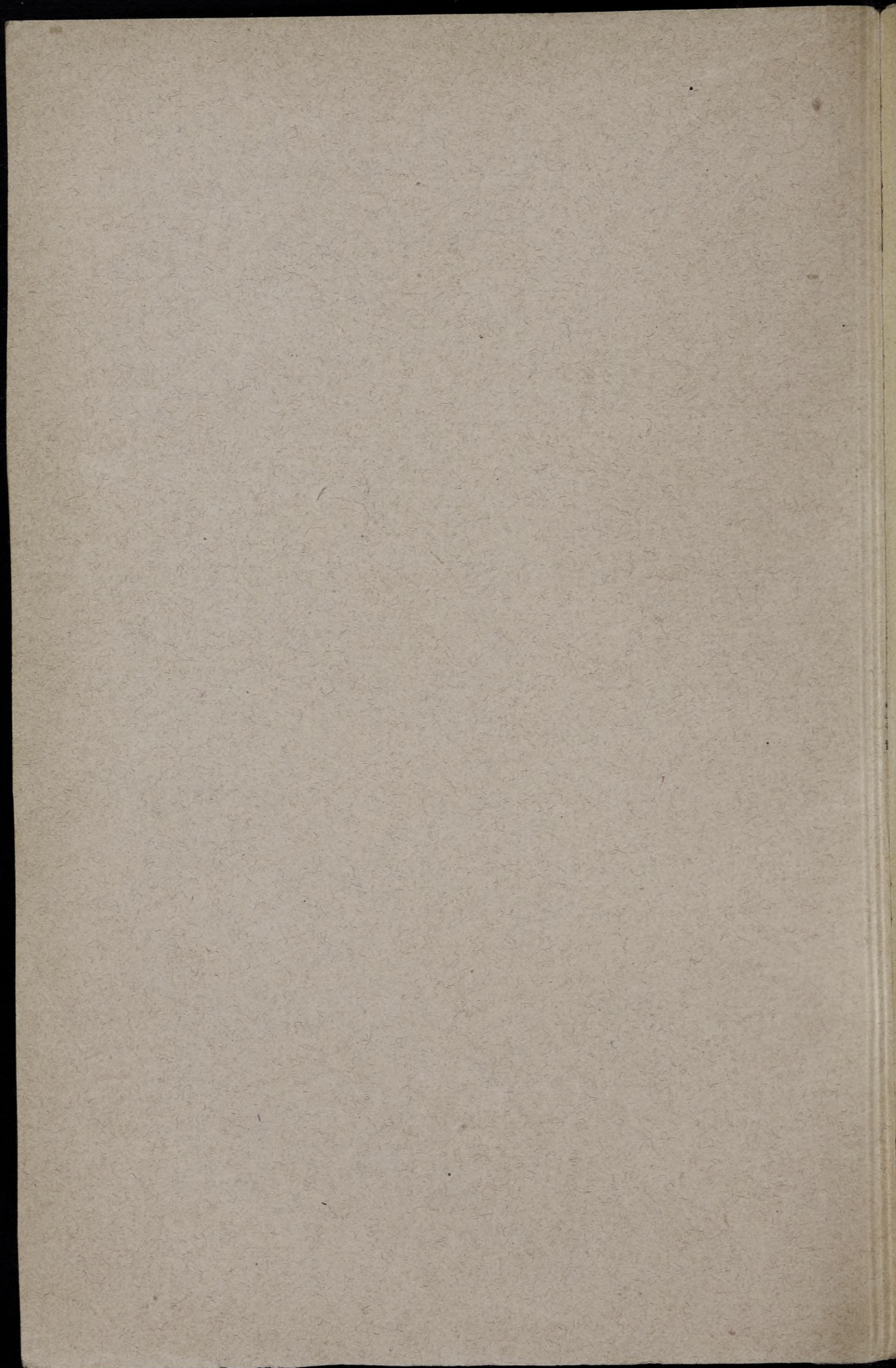
I. O. ÅBERG

STOCKHOLM,
NILS GLEERUPS FÖRLAGSEXPEDITION.

Pris: 35 öre.

1883

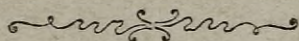

SNAPPHANEN.

BERÄTTELSE FRÅN KARL X GUSTAFS TID

AF

J. O. ÅBERG.

STOCKHOLM

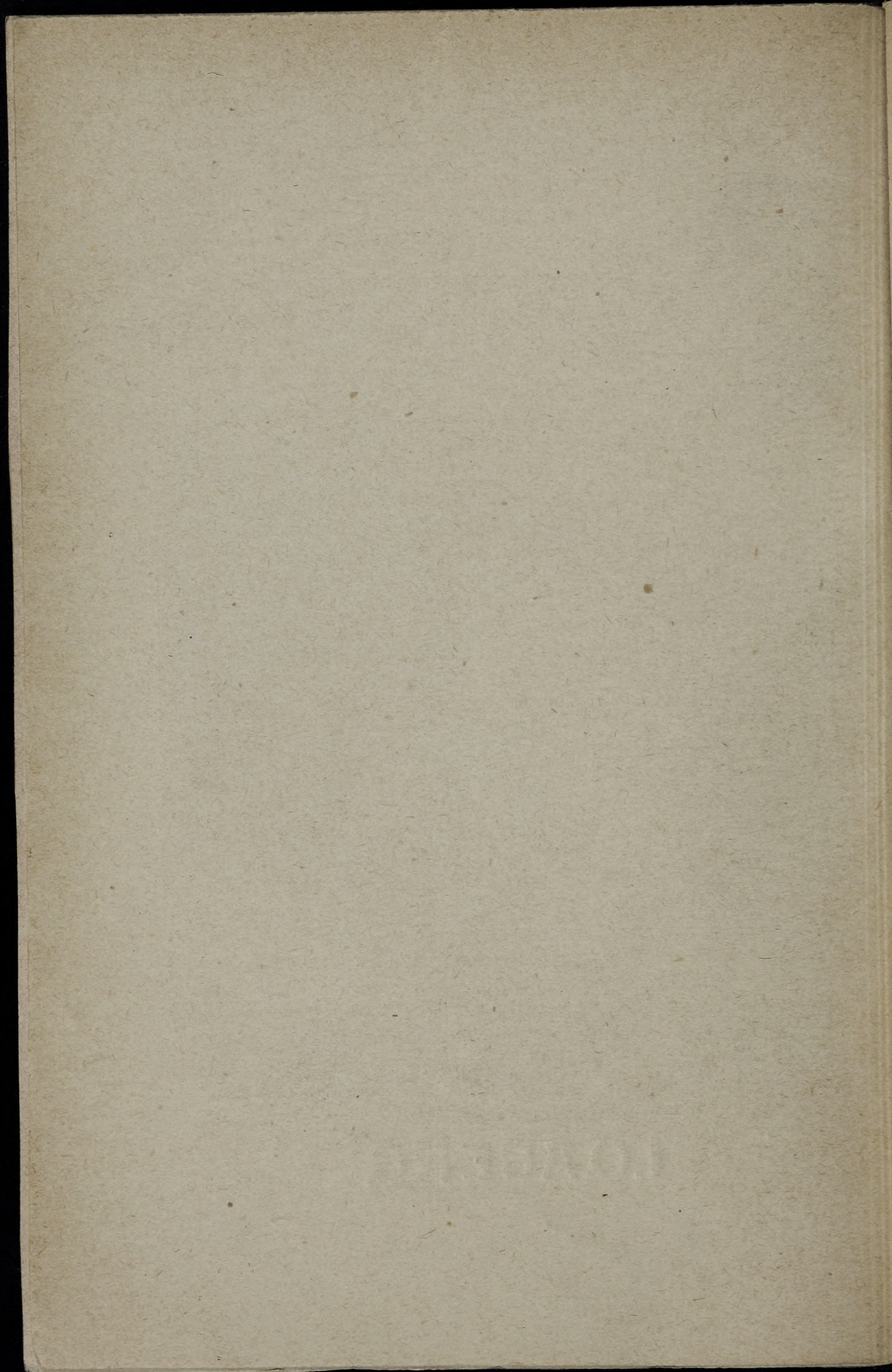
NILS GLEERUPS FÖRLAGSEXPEDITION.

STOCKHOLM
ISAAC MARCUS' BOKTR.-AKTIEBOLAG.
1883.

NAPPHANEN

I.O.ÅBERG

I.

Hvar och en, som tagit närmare kännedom om Karl Gustafs historia, vet också huru han, sysselsatt med det polska kriget och på nästan alla sidor omgifven af fiender, af Ryssland, Österrike och Brandenburg, hvilken sistnämnde makt likväl förut varit hans bundsförvandt och egentligen hade honom att tacka för sin blifvande storhet, midt under dessa bekymmersamma omständigheter, under hvilka hans mod likväl aldrig föll, fick sig en ny motståndare på halsen. Denne nye fiende, som i sitt öfvermod, och, föranledd af afundsjuka öfver Karl Gustafs och svenskarnes segrar, utan giltiga skäl bröt den fred, som ingåtts i Osnabrück och Münster, var Danmark. Det ville prompt återtaga det till Sverige i nyssnämnde fred öfverlåtna Bremen, som Danmarks konung Fredrik innehaft medan han ännu var prins, och det blef således icke svårt för nämnde monark att öfvertala ständerne, hvilka samlats i Odensee under vintern 1657, till detta fredsbrott. Det beviljades så mycket lättare, som hela befolkningen, med undantag likväl af den äldre adeln, hvilken måhända i förväg såg krigets olyckliga utgång, och dessutom fruktade att gå miste om sina stora rättigheter så framt konungen lyckades få öfverhanden i striden, temligen allmänt ropade på krig och i sin blindarysel tilltrorde sig kunna utföra ordentliga storverk mot en sådan fiende som svensken, som dessutom, det glömde de icke att hålla fram för att stärka de klenmodige och uppegga sig sjelfve, var betydligt medtagen af sitt långvariga krig mot Polen och Ryssland.

Redan i början af juni månad 1657 började kriget uppblomma. Skåne var visserligen icke, såsom längre fram, den egentliga skådeplatsen för striderne, det var

ursprungligen på halländska gränsen, samt omkring Lagaån som de utkämpades, men enskilda stridigheter mellan de danskt sinnade, uppeggade af invånarne i Göinge, snapphanarnes vagga, och dem som hyllade svenskarne, aflöste hvarandra icke dess mindre under hela sommaren, isynnerhet längs öresundskusten. Det är till en del på dessa stridigheter, så mycket grymmare som de råe bönderne helt och hållet rådde sig sjelfve och i sitt öfvermod till och med dräpte dem, som vill införa ordning bland deras nästan förvildade skaror, hvilkas gränslösa råhet nådde sin höjd under snapphanekriget mot Karl XI, som denna lilla berättelse stöder sig.

Ungefär ett par bösshäll från sundets strand och nästan midt emot Kroneborg, dock mera söderut, låg Anders Sunessons gård, kringgårdad af en manshög vall, och åt sjösidan dessutom försvarad af en graf, ganska bred och djup. Likasom herrgårdarne på de flesta ställen inom landskapet voro försedde med dylika behöfliga och lätt åstadkomna försvarsverk, så hade äfven de mera förmögne hemmansegarne vid ofredens begynnelse funnit nödigt att sätta sig i försvarstillstånd mot grannfienden svensken.

Ungefär femton år före tiden i denna berättelse hade en stormfull natt ett stort utländskt fartyg lidit skeppsbrott vid halländska kusten och blifvit vrak. Af besättningen räddades blott en man, som, då han slungades i land af de vilda sjöarne, i sina armar höll en späd flicka, hvilken allmänt ansågs för hans dotter. Och detta var ju mer än troligt, ty hvarför skulle han annars omfamnat henne med så mycken ömhet, menade folket. Länge sväf-vade sjömannen, som sade sig heta Anders Sunesson, mellan lif och död, men hans starka natur och vid farorna härdade kropp segrade ändteligen öfver sjukdomen. Han blef återställd och som det lyckats honom att från det sönder-slagna fartyget, hvars olika delar sent omsider flöto i land här och der, och kommo strandborne väl till pass

under den hårda vintern, rädda ett litet skrin, innehållande guld, nedsatte han sig ett par mil söder ifrån olycksstället och inköpte der en åkerlapp, samt började att arbeta. Han var den flitigaste åbon och inom kort tid såg han sig mäktig att utvidga sin lilla gård genom att köpa in de närbelägne och slå dem tillhopa till en. Vid tiden för denna berättelse var Anders Sunesson hållen för den rikaste bonden, icke allenast i sin by, utan äfven på en stor omkrets. Men på samma gång som folket skröt med hans egodelar nästan afskydde de honom för hans fränstötande sätt och för hans oginhet mot dem, som behöfde anlita hans hjälp.

Helt annorlunda var det med Anna, hans dotter, nejdens fagreste ungmö. Hon var afhållen af alla, både unga och gamla, för sitt goda hjerta och den vänlighet hon visade en hvar. När hon kom logo allas blickar henne till mötes, och när hon uppträdde i något gille, hvilket ganska ofta hände, var hennes gång och hållning så vida skiljd från den vanliga bondflickans, att detta mången gång föranledde rätt snusförnuftiga resonemanger mellan ortens qvinliga befolkning. Slutet på alla dessa, mer eller mindre förnuftiga, blef alltid det, att Anna omöjligen kunde vara den hårde och sträfve Anders Sunessons dotter, och denna förmodan, åt hvilken den unga flickan, som nu var sjutton år och i sin fulla blomstring, endast skrattade som hvarje annat bekymmerslöst barn, vann allt mera insteg hos grannarne. Det gick slutligen så långt, att några djerfva bondgummor, som "för allt i verlden" icke kunde lägga band på sin nyfikenhet, och som därför voro beredda att riskera allt för att få den tillfredsställd, en gång vid ett muntert gille, då de trodde sig märka att den sträfve mannen mjuknat en smula, ansatte honom med rätt närgångna frågor om ryktet, att Anna icke var hans dotter, egde någon grund eller icke. Hvad de än fingo, icke var det upplösning på gåtan. Oaktadt sitt nederlag, kunde de likväl icke tåga, och så kom det till deras egen förargelse ut i socknen, och spred sig till och med derutom, att Anders Sunesson helsat dem med, att då saken icke rörde hvarken dem eller andra, hade de icke

med den att beställa. Han sjelf skulle nog svara för sina gerningar när tiden kom, "det vill säga", berättas han ha tillagt, "efter min död". Det var ord och inga visor, och största delen tyckte att det var en rättvis näsknäpp åt de nyfikna käringarna. Talet om Anders Sunesson hade likväl nu engång fått fart och stod icke att hejda. Men hvarken man eller qvinna vågade hädanefter att spörja om Annas härkomst.

Tiden hade skridit fram ända till slutet af juli månad, då vi ändteligen föra in läsaren i Anders Sunessons rymliga boning. Allt der inne bar vittne om, att egaren icke skämdes för att mottaga ett besök, äfven af de stoltaste herrarne i orten. Pråligt var der icke, men efter den tidens sed temligen prydligt och framför allt ordentligt. Hvad som likväl genast frapperade gästen vid hans inträdande i den förmögne bondens eget rum, hvarifrån man hade en öfverblick af sundet och den danska kusten, var den mängd gevär som hängde längs väggarne. Isynnerhet fästades blickarne ovilkorligt på en lång änterbila, som hade fått sin plats midt öfver Sunessons bädd. Gick man närmare och betraktade mera noga det grofva förstörelseverktyget, kunde man upptäcka blodfläckar här och der. Visserligen hade försök gjorts att tvätta bort dem, men de hade bitit in sig så djupt, att det var omöjligt att utplåna dem.

På julaftonen voro Anders Sunesson och hans dotter, den fagra, guldlockiga Anna tillsammans just i det rum, der bilan utgjorde förnämsta möbeln. Anna spann hurtigt och gnlade derunder på mera än en visa, allt under det tråden löpte mellan hennes vackra fingrar. Fadren deremot var fåordig som vanligt, och det var med möda som Anna i förstone kunde aflocka honom ett längre svar än ja och nej. Slutligen sade hon, utan hopp att få längre svar:

"Hvarför är du så tyst nu för tiden, far", sade Anna, i det hon med sina stora ljusblå ögon forskande betraktade Sunesson, som i en vrå af rummet var syssel-satt med att slipa ett stort slagsvärd. "Du tänker väl aldrig att begifva dig ut på dina vanliga ströftåg i natt igen?"

Annas ton var så besynnerlig och den ängslan, som stod att läsa i hennes drag, så tilltalande, att fadren med verklig förvåning först betraktade henne en god stund och derefter hade tillreds ett vida längre svar än Anna väntat sig:

“Jag ämnar mig just nu ut bara jag får slipa huggaren tillräckligt. De förb— svenskarne gifva oss ingen ro hvarken natt eller dag, och — —“

“Ack, det är ju eder egen skull“, afbröt Anna och upphörde med arbetet. “Hvarför öfverfallen I alltid enstaka afdelningar, och föröfven våld mot de grannar, som tänka annorlunda än de andra! Suten I hemma, så skulle det aldrig behöfva komma till någon blodutgjutelse här, ty efter hvad jag förnummit äro de båda krigshävarne längre norr ut.“

“Det har du rätt i, Anna“, svarade fadren med ett hänfullt leende på sina tjocka läppar. “Men det tillhör också en god undersåte, att göra så mycket han kan till fiendernes förgörande. Dessutom“, fortfor han, och det hänfulla leendet syntes äfven i hans mörka, skarpa ögon, “är det en enskild affär, som vi nu ha att uträtta.“

“Store Gud, hvad kan det vara!“ utropade Anna och sprang upp, i det hon pressade båda händerne mot hjertat. “Edert besök gäller väl aldrig — — o, nej, — — så förfärligt grym kan du ej vara, far!“

“Hvad kommer åt dig, flicka! Jag känner inte mera igen dig. Hvad menar du?“

“Björngård?“ svarade Anna med bäfvande stämma.

Anders ryckte häftigt till och mumlade några ord för sig sjelf, men ändteligen sade han i temligen likgiltig ton, under det han fortfor med sitt arbete:

“Jo jo, men! Tåget gäller allt Björngård, ska' jag tala om för dig. Den rike krabaten har nu så länge gäckat oss och alltsedan krigets begynnelse uppenbart hållit med svensken, att det är tid att gifva honom belöningen därför.“ Och vid dessa ord skakade Anders Sunesson det stora slagsvärdet som om det varit en liten käpp. “Han, derborta, och hans son sätta näsan alltför högt i vädret, och oaktadt pojkkvecklingen är fänrik,

ska' han väl få se, att Anders Sunesson och Sven Påfvelsson inte äro så goda att ta's med när det riktigt gäller. Sven och jag ha svurit på att nästet Björngård inom två dagar antingen ska' vara jemnadt med marken, eller också vi slagne. Och dervid blir det också! Men“, utbrast han och släppte i förvåning svärdet till golfvat, så att det gaf en hemsk klang i det stora rummet, “hvad kommer åt dig, Anna? Är du från vettet? Du är sjuk, bestämdt sjuk. Jag måste skicka Niklas efter Karin i Wäle, så att hon får läsa bort otyget!“

“Nej, stanna far“, bad den unga flickan, då fadren redan var på väg att gå. “Karin i Wäle förmår inte bota mig från en sjukdom som jag ej har, och hennes läsningar äro förgäfves. Det är öfver någonting annat som jag sörjer“, återtog hon och reste sig upp, “och om jag åter ska' blifva glad, så beror det på er.“

“På mig! Hvad ska' jag göra?“

“Anfall inte Björngård!“

Anna bäfvade då hon uttalade dessa få ord, ty hon visste redan på förhand, att de voro förgäfves utsagda. Hon hade också rätt.

“Är du vettvillig, flicka!“ skrek Anders, i det hans ansigte antog ett hotande uttryck. “Det kunde jag väl aldrig tro, att jag skulle få höra sådana ord från min dotter. Allt annat hvad du vill, ska' jag gerna gifva dig, men fordra inte det der löftet af mig. Hvad tror du att Sven Påfvelsson skulle säga om han visste om det här! Jo, du! Han skulle allt säga, att du är svensk-sinnad.“

Vid dessa ord lyste ett sådant hat i Sunessons mörka ögon, att Anna var nära att digna till golfvat.

“Säg mig“, fortfor han och ryckte med våld upp den unga flickan, som i stället sjunkit ned på en stol, “är det som jag tror? Är du svenskt sinnad?“

Anna tycktes öfverlägga om hvad hon skulle svara, men då hon såg fadrens hotande blickar skarpt fästade på sig försvann all obeslutsambet. I en sekund förvandlades hon från den vekhjertade och darrande qvinna, som endast med tårar och knäfall söker nå målet, till

en, som med stolthet vet att skydda sina egna ljufvaste känslor mot alla råa angrepp. Ögonen, de annars så milda och älskliga, fästades på Sunessons ansigte så stadigt, som om de aldrig velat lemna detsamma, och hennes späda gestalt rätade upp sig, då hon, gående fram till fadren, svarade:

“Ja, jag är svenskt sinnad.”

Anders Sunesson lyfte handen liksom för att krossa den djerfva, som vågade trotsa honom, honom, som ingen numera vågade motsäga.

“Slå till“, sade den unga flickan, i det hon stadigt såg den vredgade fadren i ögonen. “Men vänta bara till dess jag har fått säga er allt.”

“Allt, hvad har du mer att säga, affälliga barn?”

“Stunden har nu kommit. Genom edert eget förhastande har den kommit just i dag. Jag har länge bibehållit hemligheten för mig sjelf; nu måste den fram. Så vet då, att jag älskar den unge fänriken på Björngård.”

Om hela den svenska krigshären i detta ögonblick omringat gården kunde Anders Sunesson icke blifvit mera förskräckt än vid afhörandet af denna öppenhetiga bekännelse. Det är icke möjligt att här beskrifva de olikartade utbrott af vrede, som nu följde på Annas ord. Nog af, han bokstafligen rasade, och Anna var många gånger i fara att få sitta emellan när hans raseri blef som störst. Att han, som så grundligt hatade svenskarne, skulle i sin egen dotter ha en hemlig fiende, det var något som alldeles öfvergick hans begrepp. Hvad skulle han göra? Skulle han genast afkunna domen öfver henne, eller afvakta Sven Påfvelssons ankomst? Han beslöt sig för det sednare, och sade för den skull, sedan han fått tid att någorlunda stäfja sina känslor:

“Hur länge har du älskat fänriken?”

“Åh, länge, fader! Tiden minnes jag ej så noga?”

“Och han?”

“Han älskar mig tillbaka, *endast* mig“, fortfor hon med eftertryck i det en stråle af glädje lyste i hennes ögon. “Han vill så — — —”

“Tyst“ afbröt fadren i det han ursinnigt stampade

i golfvet. "Jag vill ej mera höra talas om den junkern. Jag ska' nog snart göra processen kort med honom och hela nästet."

"Det ska' du ej, far", svarade Anna, i det hon sakta sjönk ned på knä framför den vredgade snapphanen. "Skona dem för din dotters skull."

Blodet rusade till Anders' kinder, då han nu såg sin egen dotter på knä att bedja för hans fienders lif. Han trodde förut, att Annas tycke blott var en öfverilning, som skulle försvinna med föremålets bortgång. Nu såg han tvertom, att hon hade fullkomligt allvar med hvad hon sagt och det var detta som retade honom.

"Stig upp", sade han med befallande stämma.

"Nej, inte förr än du lofvar att ej tåga till Björngård. Tänk bara på den stackars gamle och på — —"

"Död och helfvete!" röt snapphanen till, så att äfven den så modiga Anna darrade som ett asplöf, "ska' min egen dotter så trotsa mig. Jag — —"

I sitt raseri hade han ryckt till sig det stora slagsvärdet, och svängde det öfver hufvudet. Just i detta kritiska ögonblick, då Anna ovilkorligt slöt sina ögon för det blanka vapnet, rycktes dörren häftigt upp och en högväxt man blef synlig på tröskeln.

"Sven Påfvelsson", mumlade Anders Sunesson, i det han, liksom skamflat lät vapnet sjunka. "Jag väntade honom ej förrän sednare."

Sinnesrörelserna hade emellertid gripit den stackars Anna så våldsamt, att hon förlorat sansen i samma ögonblick som främlingen uppträdde. Hon låg utsträckt på golfvet och kring det bleka, sköna anletet hade de ljusa lockarne bildat en den underskönaste gyllene ram.

"Följ mig ut", sade den nykomne med befallande stämma. "Du får tala vid din dotter sedan. Vi måste skynda, ty jag har erhållit viktiga underrättelser. Låt henne vara. Hon kommer nog till lifs igen om en stund."

Anders Sunesson spände slagsvärdet omkring midjan, stack en dubbelpistol i läderbältet och följde nykomlingen, som på honom tycktes utöfva ett afgjordt inflytande. Men innan han lemnade rummet, kastade

han på den stackars afdånade Anna en bister blick, mumlade ett par meningar om eld, död, hämnd, och följde sin förman ut i det fria, sedan han först låst till dörrarne, så att Anna icke skulle kunna komma ut.

“Det vet ingen hvad hon har i sinnet“, tänkte han. “Slipper hon lös nu, så — — —.“ De sista orden hördes icke. De öfvergingo i doft mummel, till och med för den lyssnande Sven Påfvelssons öron.

II.

Den väg, som Anders Sunesson och Sven Påfvelsson tagit, gick söder ut och tvärs igenom byn och försvann sedan i den tillstötande skogen. Sedan vägen genom byn var tillryggalagd och de båda vandrarne trädt in i skogsbrynet, der nästan mörker herrskade, sade Sven Påfvelsson, i det han saktade gången:

“Du hade en tvist med din dotter, och att den var hård, det syntes nog.“

Anders svarade icke straxt. Han tyckte visserligen att den der saken, fadren och dottren emellan, i sjelfva verket icke kunde röra kamraten, eftersom Anna nu var innestängd och icke kunde komma ut förrän han (Anders) gaf sitt bifall dertill, men ändå, så stor var Sven Påfvelssons makt öfver den trotsige bonden, ändå sade han liksom i behof af att på något sätt gifva sin ännu inneboende vrede luft:

“Flickan har blifvit nästan tokig af kärlek, kamrat. Hon vill prompt till den hon håller kär, och kommer hon en gång dit bara, så är det allt slut med vårt byte på Björngård.“

“Hur så?“

“Hennes käraste är ju fänriken, sonen i huset och arftagaren till den ståtliga gården, såvida den får stå kvar“, sade Anders, i det han skrattade hånfullt.

“Richard Hausen?”

“Ja, just han, som knappt fått mer än tio skäggsstrån på öfverläppen.” Och vid dessa ord hördes samma låga skratt från Anders Sunessons läppar. “Men, får jag den högmodige junkern eller hans far i mitt våld, så ska’ jag nog mjuka upp deras styfva ryggar”, fortfor han och utsträckte de senfulla armarne, liksom ville han i nästa minut sätta hotelsen i verkställighet. “Jag har länge sökt att möta en af dem, men alltid misslyckats. Sven”, hviskade han och såg sig omkring med räddeblickar, “du står ju fast vid ditt löfte att hjälpa mig med Björngårds förstöring?”

“Ja, mot den utlofvade ersättningen, hälften af bytet”, svarade Påfvelsson, i det hans skarpa ögon tindrade. “Men, säg mig, Anders, det är någonting besynnerligt med dig och din dotter. Hon är då inte lik dig det minsta.”

Anders vände sig bort. Han kunde icke uthärda kamratens forskande blickar.

“Åh, tycker du det”, mumlade han och tilltvingade sig det lugn, som han icke egde. “Du är inte den ende, som gör mig uppmärksam härpå, men hvarföre tala om den saken! För resten svarar jag nog för Anna”, slöt han och i hans ton låg mer skärpa än förut.

Sven Påfvelsson betraktade honom stadigt några sekunder för att se om han icke skulle ändra mening, men när Anders icke gjorde mine deraf utan alltjemt bibehöll en enträgen tystnad, sade ändteligen Sven:

“Vet du hvarföre jag bad dig skynda?”

“Nej.”

“Jo, tvåhundra inöfvade småländingar under Stenbock ha jagat mig under tre dagars tid.”

“Tvåhundra!” utropade Anders med bestörtning, “och hur stor är din styrka?”

“Femtio man”, svarade Påfvelsson.

“Nå, hur aflopp jagten?”

“Som du ser, eftersom jag för ögonblicket är temligen lugn. Vid reträtten genom en skog stötte jag på en bastant förhuggning, och sedan jag der bakom kvarlemnade några man, smög jag mig åt sidan. Ha, ha ha!”

skrattade han, och hans mörka ögon gnistrade af fröjd, under det läpparne hånfullt krökte sig. "De dumma småländingarne, som tänkte att det går lika lätt för sig att knipa Sven Påfvelsson och hans göingeskyttar, som att knipa en räf! De marschera nu som bäst söder ut, och jag går att förena mig med danskarne, som redan hunnit fram till Halland."

"Sedan vi först tagit Björngård", inföll Anders Sunesson i frågande ton.

"Ja, sedan vi först tagit Björngård", eftersade Sven Påfvelsson, som det tycktes med fullkomlig likgiltighet. Den förstnämnde fortfor sedan han förvissat sig om kamratens bistånd:

"Med de tjugufem bönder och drängar jag uppbådat går ju vår styrka upp till sjuttiofem man, och med den kan man nog komma fram."

"Skulle annars vara en evärdelig skam, om man efteråt finge säga att Sven Påfvelsson inte kunde tåga igenom öfre Skåne med den styrkan", svarade den sedan så ryktbare snapphaneanföraren. "Mine bussar ha inte på länge fått något byte, som är värdt att tala om, så att den der omvexlingen säkert blir dem välkommen."

En blyxt af den grymmaste fröjd lyste i Anders Sunessons ögon vid dessa ord, och han mumlade för sig sjelf, under det han förnöjd gnuggade händerne:

"Ändteligen får jag den hämnd, som jag sökt så länge. En af dem försvann i hafvets djup, den andre står åter. Sedan är jag lugn."

"Men för att hinna måste vi begifva oss af redan i natt", sade Påfvelsson i det han försigtigt böjde undan några grenar och gjorde ett tyst tecken åt kamraten att stiga på. "Ju förr vi komma öfver rofvet, desto säkrare få vi det."

"Jag är färdig hvilken minut som helst", svarade Anders och kröp in i öppningen.

"Här ser du mitt läger", småskrattade Påfvelsson och lät sina blickar forskande irra omkring. "Det är hvarken stort eller beqvämt, men det är säkert."

Anders Sunesson blickade omkring sig med förvåning. På den lilla öppna plats, der de befunno sig, och

hvilken plats var bevuxen med små buskar, kunde man i förstone icke upptäcka det ringaste spår af menniskor, oaktadt bivuakelden kastade ett starkt sken åt alla sidor, men om man lät sina blickar följa marken, upptäckte man snart i platsens periferi, som utgjordes af ett enda sammanhängande busksnår, först blanka gevärspipor och skarpa vapen om hvarandra, och derefter det ena hufvudet efter det andra höja eller sänka sig bland grenarne. Man måste medgifva, att detta försigtighetsmått var egendomligt, men det var af behofvet påkalladt, alldenstund svenska ströfkårer just då huserade i norra Skånes skogs- och bergstrakter.

“Sjelfve fan skulle ej kunna upptäcka dem“, sade Anders och betraktade med synligt välbehag de mer eller mindre skäggiga anleten, som stucko fram, än för att helsa anföraren välkommen, än för att begäpa honom (Anders). “Du har lärt dig konsten, du.“

“Skulle tro det“, svarade Påfvelsson, i det ett sjelfbelåtet leende krusade hans läppar. “Här ska' jag visa dem för dig på närmare håll.“

Med dessa ord satte han ena handen för munnen, och frambragte ett så fint, men ändå genomträngande läte, att det tydligt hördes, det han länge öfvat sig i den konsten. Inom några ögonblick försvunno gevärspiporna, pikarne och ansigtena ur periferien, men endast för att i nästa sekund framstå på den lilla platsen framför stockelden.

Anders Sunesson hade visserligen under sitt förra omvexlande lif varit i tillfälle att se den sämre befolkningen af många nationer, men vildare gestalter än dem, som nu tedde sig för hans blickar, och i tanke att han var en fånge, gjorde de vedervärdigaste grimacer och häntydingar på hans hädanfärd, måste han erkänna att han aldrig tillförne hade sett. Sven Påfvelsson märkte hans sinnesstämning och sade för den skull, i det han lade ena handen på Sunessons axel:

“Endast med sådane gossar, som hvarken frukta krut eller bly, som ingenting ha att förlora utom lifhanken, och den sätta de ej stort värde på, men allt att vinna, kunna vi hoppas att få Björngård i vårt våld.

Dine bönder äro naturligtvis snyggare klädde, ty de hafva inte behöft att trasa sönder byxor och tröjor i skogarne, men jag vågar tio mot ett, att de ligga under när det gäller strid. Jag ser att det mulnar; skulle du hysa några betänkligheter vid att anförtro dig åt oss?

Äfven talarens panna mulnade betydligt då han framställde denna fråga.

“Nej, nej“, utbrast Anders Sunesson och for med handen öfver pannan, “derpå har jag ej tänkt. Det var Anna som just nu föll mig så skarpt i tankarne, och — — —.“

“Tala ut, karl!“ sade Påfvelsson mot sin vilja uppbrusande, när Anders afbröt sig sjelf.

“— — och att det finnes fönster i rummet“, hväste han bokstafligen fram, under det han våldsamt grep Påfvelsson i armen. “Vi måste genast tåga hem, ty är fogeln utflugen, så är vår plan gjord om intet, alldenstund hennes älskare lär vara här i trakten.“

“Död och afgrund!“ röt Påfvelsson till så häftigt, att det gaf starkt eko mellan träden. “Hvarför har du tigit dermed så länge?“

“Vi hafva nu ej tid till långa förhör“, inföll Anders icke utan bitterhet. “Befall ditt folk att följa mig.“

Elden var snart släckt och på afvägar smögo sig snapphanarne under en olycksbådande tystnad fram mot byn.

III.

Annas domning var icke särdeles långvarig. Hon vaknade snart och då hon förvirrad satte sig upp, var hon, såsom vi känna, ensam i det med vapen prydda rummet. Tilldragelsen kort förut stod i ögonblicket så lifligt för hennes inre, att hon knappt vågade röra sig

af fruktan att få se den grymme fadren ånyo störta fram och hota henne med det blanka svärdet. Det hade han aldrig förut gjort, hur många gånger han än varit vred på henne för hennes idkeliga motsägelser, men hvartör blet han nu så häftigt ond? Han måste bestämdt haft något stort skäl dertill! Icke kunde det endast vara därför att hon älskade Richard Hausen? Hon försökte att anställa jämförelser, men tankarne sväfvade vidt omkring i hennes stackars hjerna. Hon kunde icke få fram mera än en redig tanke och det var tanken på Richards fädernehem, Björngård. Nu var hon också sig sjelf, och trots den matthet som öfverfallit henne sprang hon upp och hastade till dörren.

“O, den är stängd och jag är en fånge!” klagade hon och vred sina händer i förtviflan. “Hur skall jag komma ut, ty jag måste till Björngård och varna dem der för stormen? Skola de dö för de vilda människornas händer; deras egendom sköflas och deras gård brännas upp! Nej, nej! jag måste hindra det!”

Med dessa ord började hon att bända på dörren så mycket hennes krafter det tillät, men hur långt kunde de väl förslå. Dörren motstod alla hennes bemödanden, och hon var nära att i förtviflan sjunka till golfvvet, då hon hörde sitt namn nämnas. Hon såg sig omkring. Ingenstädes någon lefvande varelse. Ännu en gång hörde hon namnet “Anna”, och nu fördes hennes blickar till det lilla fönstret, som vette åt hafvet. Hennes kinder glödde, hennes blickar tindrade af ömhet och kärlek, då hon utanför de tunna rutorna såg den älskades smärta gestalt. Med ett hopp var hon uppe på soffan och i blinken lågo trenne rutor krossade i småbitar på marken framför Richard Hausens fötter.

“Det var ett besynnerligt sätt att taga emot mig”, sade den unge fänriken, en ordentlig drabantfigur med ett ädelt uttrycksfullt ansigte. “Jag märkte för en stund sedan att din stränge far i sällskap med en annan person tog vägen åt skogen och därför ville jag passa på tillfället och säga dig några ord.”

“Richard, Richard”, sade Anna och lade båda händerne på den unga krigarens skuldra. “Jag är en fånge

i mitt eget hem och den person, som var i fars sällskap, var Sven Påfvelsson.“

“Sven Påfvelsson“, utbrast Richard och förde handen till värjfastet. “Aha, då hafva vi inom kort snapphanarne öfver oss. Den kanaljen har således lyckats att smyga sig ifrån Stenbock. Men, hvarför är du en fånge, min Anna?“

“Bara jag kommer ut, skall jag straxt förklara allt“, hviskade den unga flickan med brådskande stämma. “Jag kommer på minuten tillbaka.“

Med dessa ord hoppade hon ned från soffan och sprang bort till den vägg, der ett par pistoler hängde. Dessa ryckte hon blixtnabbt till sig, försåg sig med kulor och krut och ilade tillbaka till fönstret, der Richard med största oro inväntade hennes återkomst. När denna ändteligen inträffade studsade han tillbaka af förvåning vid åsynen af de krigiska attiraljerne.

“Jag tror att du ämnar gå i fält med oss“, sade han skämtsamt, under det han hjälpte ned Anna från fönstret, hvilket icke låg högre än ett par alnar från marken.

“Ja, nog ämnar jag gå i fält“, svarade hon med ett vemodigt leende på de friska läpparne. “Jag vill hjälpa dig att försvara Björngård mot snapphanarne.“

“Björngård, Björngård“, eftersade Richard med stigande förvåning. “Har du inte tagit fel på namnet? Förmodligen lär väl Sven Påfvelsson åsyfta någon annan gård, ty han vet nog att det skulle komma att gå honom ganska illa, om han försökte att klättra öfver bergvallen med sine trasige bönder.“

“Nej, nej! Det är Björngård som åsyftas.“ Därefter omtalade Anna, under det den ena rysningen efter den andra skakade hennes fint bildade kropp, uppträdet mellan henne och fadren, samt Sven Påfvelssons framträdande, hvarigenom han, sig ovetande, måhända förbyggde en gräslig olycka.

Richard ömsom bleknade och rodnade under detta Annas tal, och utan att han sjelf gaf akt derpå ökade han sina steg.

“Åh, hvad anfallet på mitt hem beträffar, så tror

jag att snapphanarne allt skola mottagas med varma helsningar“, sade han, i det han stolt reste sitt vackra hufvud. Vi hafva femtio kække ryttare inom vallen och när min fars tjenare, hvilka allesammans äro honom trogne, få vapen blir det en aktningsvärd styrka, som din far och Sven Påfvelsson få att bekämpa. Men“, fortfor han och slingrade ena armen omkring Annas lif, under det de gingo fram på en smal gångstig, som lopp utmed sundet, “jag har länge funderat på, om Anders Sunesson är din verklige far.“

Anna betraktade honom med förvåning.

“Ja“, återtog han, “det har verkligen kommit rykten till mina öron, att han ej är det, och nu då kriget skiljer bröder åt, har mången, som fruktade för den rike och stränge bonden, öppet sagt, att han är en äfventyrare, en — —.“

“Tyst Richard“, afbröt Anna mildt och bestämdt. “Låt vara att dessa rykten, som jag åratat hört, och hittills endast skrattat åt, äro till en viss grad sanna; jag får ändå ej förgäta hur god han varit mot mig, då han först räddat mig vid olyckshändelsen med fartyget, och sedan uppfostrat mig som sitt eget barn. Äfven jag börjar nu att tvifla på att han är min rätte far, ty en sådan skulle inte hotat mig såsom han nu gjorde.“ Och vid tanken på de förflutna rysliga ögonblicken dolde hon det vackra hufvudet i handen.

“Stackars min Anna“, hviskade ynglingen och slöt henne till sitt bröst, “du får kanske genomgå många bekymmer till, innan du får lugn.“

“Som Gud vill“, svarade den unga flickan undergifvet, i det hennes klara ögon stodo fulla af tårar. “Jag är beredd att möta hvilka händelser, som han än må pålägga mig.“

“Och det är ditt bestämda beslut, att följa med till Björngård“, frågade Richard, när de ändteligen hunno fram till den plats, der en väpnare höll med tvenne hästar.

“Ja“, svarade Anna utan tvekan. “Gud skall nog beskydda honom, som säger sig vara min far. Hem törs jag inte, ty han skall mörda mig i sitt rasesi och Sven

Påfvelsson, som är så grym mot alla svenskt sinnade, skall ej taga mitt försvar. Nej, jag vill följa dig, Richard, och vid din faders fötter bedja om förlåtelse därför att jag älskar dig.“

“Min far vet det redan“, hviskade ynglingen och betraktade ömt den vackra Anna, som vid denna underrettelse rodnade djupt.

“Och hans svar? O, jag anar att det blifvit nekande“, sade hon, i det hon tryckte de darrande händerne mot hjertat, som slog så våldsamt, som om det ville spränga den fina bröstkorgen.

“Inte så alldeles“, genmälde Richard och tog Annas båda händer mellan sina på samma gång som han såg henne ömt i ögonen. “Min far är visserligen sträng, men han vill ändå ej lägga något hinder i vägen för min lycka. Han vill se om du är sådan, som jag beskriver dig för honom, och han vill också pröfva ditt hjerta. Men“, fortfor ynglingen med stigande värme och en glad förströstan i sina ögon, “när han får veta, att det är du, som räddat både honom, oss och Björngård från undergång, då skall hans betänklighet försvinna. Jag är säker derpå.“

“Gifve Gud att du sade sannt“, hviskade Anna och lutade sitt hufvud mot Richards skuldra. “Det skulle vara så tungt att lefva förutan dig.“

Några minuter hade förflutit, under hvilka de älskande öfverlemnade sig åt sin kärlek och sina leende framtidsdrömmar, då Anna med en snabb rörelse slet sig ur Richards famn och sprang ett par steg åt sidan, under det hon uppmärksamt lyssnade, utan att ge akt på den förvåning, som tydligt stod att läsa i ynglingens blickar.

“O, de komma häråt“, hviskade hon, i det en stark blekhet spred sig öfver hennes kinder. “De äro oss på spåren. De hafva märkt min flykt. O, min gud, beskydda oss för de vilde männen, de skona ingenting!“

Richard hade genast uppfattat betydelsen af Annas ord och han handlade också i öfverensstämmelse dermed snabbt, som behovet kräfde. Innan Anna fick tid till längre betraktelser öfver “de vilde männen“, såsom hon

så betecknande kallade snapphanarne, fann hon sig upplyftad på den ena hästen. Hon kände hur Richards arm stadigt omfattade hennes midja; hon märkte tydligt att den frustande springaren satte sig i galopp; hennes ögon slöto sig omedvetet och hon var nära att för andra gången falla i vanmakt, så mäktigt inverkade händelserna på hennes själ, som icke var så stark som hon ville låta påskina, men i detsamma återväcktes hon till fullt medvetande af ett döfvande larm bakom sig. Skrik, förbannelser och ett och annat skott hördes inifrån skogen, och här och der kunde man upptäcka snapphanarne, hvilka lika rådjur hoppade genom buskarne för att genskjuta det villebråd, som de jagat upp.

“De skola ej hinna upp oss“, hviskade Richard och tryckte en kyss på Annas läppar. “Våra springare äro snabbe som fogeln och innan de hinna halfvägs till Björngård, skola vi vara inom vallen. Halloh! Skjut den förste, som sticker fram hufvudet ur skogen!“ skrek han derpå till väpnaren, som red bakefter. “Ju mindre snapphanar, desto säkrare framgång!”

Väpnarens svar förtogs af hästhofvarnes buller och af suset i skogen, som blef allt starkare. Richard brydde sig icke heller om att invänta det. Han var säker på sin man. I stället tryckte han hälarne i djurets sidor och manade det med ord till allt snabbare lopp.

Vid den första blick Anders Sunesson kastade på sin boning, då han återkom dit med Sven Påfvelsson och hans band, upptäckte han till sitt raseri, att fönstret var utslaget.

“Jag kunde ana att det skulle gå så“, mumlade han i förbittring och skar tänderne. “Bättre hade varit om jag med ens klyft skallen på den ormungen, som jag fostrat upp för att säkrare kunna hämnas på dem. Nu är hon på väg till Björngård och — —.”

“Hvad är det du mumlar för dig sjelf, Anders?“ sade Påfvelsson och lade sin breda hand på kamratens skuldra. “Har något händt medan vi varit borta? Har

flickungen kanske flugit bort genom skorstenen? Ha, ha, ha!”

Utan att svara pekade Anders Sunesson på fönstret.

“Fönstret”, mumlade Påfvelsson, likasom förlägen öfver att han icke kommit att tänka derpå förut. Men snart tog hans vildsinta natur ut sin rätt och han sade, under det han gick fram till sine trasige och smutsige soldater, hvilka under tystnad på några stegs afstånd afvaktade sin höfdings befallning:

“Flickan der inne har flugit bort. Hon har begifvit sig åstad för att varna invånarne på Björngård, och vi skola utan tvifvel möta ett hårdnackadt motstånd. Är det någon som är rädd, så får han gå härifrån?”

Ingen rörde sig.

“Nåväl då”, fortfor Påfvelsson, i det han med en triumferande mine betraktade Anders Sunesson, “vi vilja se till om örnboet der borta kan trotsa vargen. Framåt och med så litet buller som möjligt!”

Anförarens ord uppväckte en icke ringa glädje i den brokiga flocken, som nog länge varit utan vinstgivande sysselsättning, såsom den kallade rofferiet. Förbudet mot larm iaktogs väl icke så alldeles, men Sven Påfvelsson hade icke hjerta i sig att nedtysta dessa yttringar af en grym fröjd. Han unnade gerna sine tappre bussar en liten muntration, såsom han hviskade i örat på Anders Sunesson. Denne hade blifvit riktigt förstämmd genom Annas flykt, och då han utanför fönstret märkte tydliga spår efter en större karlfot bredvid Annas små steg, anade han genast hvem som nu varit framme igen och spelat honom det sprattet. Sina funderingar i det ämnet bibehöll han för sig sjelf, dock kunde han icke underlåta att göra Sven Påfvelsson beredd på att stöta på väl beväpnade ryttare så inom som utanför Björngård.

“Hvad tror du mine bussar bry sig om ett par dussin ryttare, när ett rikt byte väntar dem”, hade denne då sagt till Anders och visat på de smutsige gestalter, som tågade framför dem. “Jag säger dig, att om nästet vore fullt af soldater, skulle jag ändå inte kunna afhålla

dem från att storma, och eftersom de äro så ifrige, så — —.“

En betecknande rörelse med ena handen slutade anförandet.

“Striden blir ingen leksak“, mumlade Anders för sig sjelf, och kunde icke afhålla sig från ett försmädligt leende, då han tänkte på att den odisciplinerade bondhop, som han såg framför sig, skulle kunna med sina visserligen fruktansvärda, men ändå urmodiga vapen, besegra lika många väl rustade och i striden öfvade knektar. Oaktadt sitt glödande hat till desse sine motståndare, var han tvungen att för sig sjelf erkänna, att företaget var högst vådligt och utgången deraf tvifvelaktig. Men icke ville han nedslå sin kamrats mod med att framdraga hvad han tänkte. Ingen mer än han kunde önska bondehären framgång. Vi veta hur nära det var att Richard och Anna fallit i hans händer. Han jublade redan i förväg, men då bytet halkade ur den snara han redan utlagt, förbannade han sitt öde, och svor en ännu dyrare ed att icke gifva sig någon ro, förrän han nått sin afsigt.

IV.

För att sprida närmare belysning öfver det hat, som Anders Sunesson hyste till grefven på Björngård, och äfven i afsigt att göra dess invånare närmare bekanta med läsaren, måste vi gå ett par timmar tillbaka i vår berättelse.

Vi skrifva den tjugufemte juli. Solen, som vid sin nedgång belyste de mörka skogarne, sjöarne och det ståtliga Björngård med sina trenne torn, vallar och grafvar, spred äfven sitt aftagande sken på en vacker grupp inne i stora borgsalen. Kring det långa bordet hade den greffiga familjen församlat sig. I högsätet satt den äl-

drige borgherren, vördnadsbjudande och allvarlig att påse, och bredvid honom hans grefvinna, ett fruntimmer, som ännu, vid den höga ålder hon uppnått, likväl bar tydliga spår af den fägring, som i ungdomen fäst at den unge Magnus Hausens blickar på henne. På båda sidorna om borgherren och borgfrun hade slägtingarne tagit plats, och på deras högtidliga och nyfikna miner kunde man tydligt se, att någonting ovanligt skulle försiggå.

“Mine vänner och slägtingar“, började Magnus Hausen, en ättling af en lifländsk adelsätt, som under Karl IX inflyttat till Sverge och här fått stora privilegier, “jag tänkte att Richard snart skulle komma tillbaka, men som han icke höres af, och tiden förlider, så anser jag nödigt, att uppfylla den begäran, som mången gång sväfvat på edra läppar.“ Vid dessa ord vände han sig specielt till sin närmaste granne, en liten blek man, med stora runda ögon och en näsa så tunn och spetsig, att den tycktes ega fullkomligt syskontycke med en syl. “Ni önskar naturligtvis att få närmare kännedom om er bror och hans affidna dotter och hustru, eller rättare sagt mördade.“ När grefven med lågmäld stämma uttalade dessa sista ord, hördes från kvinnornas läppar det svaga anskri, som alltid plägar bebåda att själen med ens satts i uppror. Karlarne deremot tycktes med temligen stor likgiltighet mottaga den föga hugnesamma underrettelsen.

“Jag säger med flit *mördade*“, fortfor grefven utan att låtsa om damernas bleka kinder och fäktningar med armarne, liksom ville de afvärja den ryslige mördaren, om hvilken grefvens berättelse skulle handla, “och detta gör jag medan det icke är troligt, att den bofven Anders skonat sin dödsfiendes hustru och späda barn. Det var en sorglig tid“, mumlade den gamle mera för sig sjelf. “Man kunde icke tro att det fanns en hämnande rättvisa.“

“Men, har man då aldrig hört af mördaren?“ frågade en af damerna, en aflägsen slägting till grefvinnan. “Jag tycker att under så många år skulle väl något komma i dagen.“

“Så har äfven jag tyckt, och det i hela femton år“, sade grefven, i det ett sorgligt leende syntes kring hans läppar. “Men förmodligen har det vida hafvet uppslukat både den oskyldiga flickan, den arma modren och hennes bödel, och vi veta, att det icke återger sitt rof. Men, jag skall nu börja att förtälja berättelsen.”

Sedan det lilla sällskapet makat sina högkarmade ländstolar närmare berättaren, och qvinnorna riktigt i förväg stålsatt sig för att med någorlunda sans kunna afhöra den förfärlige mördarens brott, tog grefven till orda:

“Du Kristian Lambach var icke stort mera än en ostyrig pojke, när din bror och jag gjorde vår första bekantskap vid F—s eröfring 1642. Både han och jag voro då till åren komne, men icke desto mindre knöto vi ett fast vänskapsförbund i den förfärliga strid, som rasade rundt omkring oss. De österrikiska kulorna hade nästan jemnat hans vackra boning med marken, då jag ändteligen med mine ryttare lyckades drifva undan fienderne. Bland fångarne, som vi togo, befann sig en, som isynnerhet ådrog sig din bror Alberts uppmärksamhet. Han och jag togo fången emellan oss och förde honom upp i huset och till ett rum, der vi kunde vara i stillhet. Förundrad som jag var af allt detta, stod jag just i begrepp att fråga efter orsaken till Alberts besynnerlighet, men han gaf mig icke tid dertill, ty sedan han väl tillriglat dörren, drog han med ett kraftigt tag skägget från fångens ansigte. Jag stod bestört, då mina blickar föllo på en helt och hållet skägglös person, ungefär vid samma ålder som Albert, men icke heller nu gafs mig tid till långa funderingar, emedan fången, med en fräckhet, som jag aldrig kunde tilltro honom om, emedan han såg ganska lycklig ut, oafsedt de lömska ögonen, vid hvilka jag i brådskan kanske icke fästade den uppmärksamhet som jag bordt, öfverföll din bror med de gröfsta tillmälen jag någonsin hört. Mitt häftiga sinne brusade upp, och i det jag ryckte ut svärdet, hotade jag den eländige med döden så framt han icke iakttog mera höflighet. Detta verkade åtminstone så mycket, att hans ton nedstämde betydligt, men af glän-

sen i hans mörka ögon såg jag alltför väl att icke allenast din stackars bror, utan äfven jag fått en dödsfiende på halsen. Jag reflekterade likväl icke vidare öfver den saken, ty andra scener upptogo mina tankar. Dock beslöt jag att vid första lägliga tillfälle söka vinna ljus i den hemlighet, som omgaf Albert och hans kusin Anders Lambach.“

“Således också min kusin“, pustade herrn med spetsiga näsan och torkade sig ifrigt i pannan. “Den skurken! Om jag hade honom i mina händer.“

Ingen tycktes gifva akt på den förbittrade Kristian Lambachs utrop. Hvar och en väntade med spänd nyfikenhet på fortsättningen af berättelsen och grefven dröjde icke heller att meddela den, ty för den gamle var det ett behof, att nu ändteligen få afbörda sig denna så länge dolda hemlighet.

“Anders Lambach lössläpptes emellertid —.“

“Lössläpptes han!“ utropade Kristian, som icke kunde låta denna underrättelse gå förbi utan en liten anmärkning. “Hvarför var min bror så enfaldig?“

Damerna med undantag af grefvinnan nickade god mening, ty de förstodo nu att fången och mördaren var en och samma person. De hade god lust, att på ett högst gällt sätt föra fram sina idéer, men grefvens “afbryt mig icke, ty då hinner jag aldrig till slut“, stämfjade deras tungor.

“Han blef som sagdt lösgifven“, fortfor grefven, “och aftonen derpå fick jag af Albert reda på historien om den ovilja, man kan gerna säga hat, hvarmed hans ovärdige kusin länge förföljt honom.“

Under det korta uppehåll som talaren här nödgades göra för att samla sina tankar, sköto damerna sina stolar ännu närmare intill bordet. Kristian Lambach beredde sig också på att med så stort lugn som möjligt afhöra berättelsen.

“Redan som barn hade Albert fattat kärlek till den vackra Katarina, dotter till — — —.“

“Jaha, det der behöfver ni icke upprepa, ty jag vet det. Hon var enda dottren till Albrecht Goldstein, den

rikaste guldsmeden i F.", afbröt Kristian och syntes oändligt förtjust öfver att äfven han visste något.

"Det är icke för er ensam grefven berättar", inföll en af damerna spetsigt och med förnärmad ton.

"Om ursäkt, om ursäkt, mina damer", bad Kristian Lambach med fullkomlig hofmannaartighet. "Men det är så att de der gamla ungdomsminnena väcka — —."

"Er pratsjuka till lifs igen", inföll en annan af damerna ironiskt.

Kristian Lambach rodnade ändå ut till den smala nästippen, och hade just ett bitande svar på tungan, då grefven, som hittills leende afhört gnabbet, kom emellan med denna bestämda förklaring:

"För det första har jag icke gifvit min berättelse till ett fält för edra stridigheter med tungan, och för det andra tillåter icke tiden att berättelsen drages ut alltför långt. Bönetimman är snart inne och jag vill icke försumma att med mina tjenare bedja Gud om lycka och framgång åt våra vapen. Ni ser er så oroligt omkring, Kristian Lambach", tortfor han, i det ett besynnerligt leende spelade på hans läppar. "Tror ni att det finnes förrädare inom Björngårds vallar för att öfverlemna oss åt dansken? Nej, nej! Och skulle snapphanarne våga sig fram, så hoppas jag att Richard nog sköter om dem. Hör nu på!"

Kristian Lambach tordes icke säga ett enda ord, men hans gråaktiga ögon fästades tidt och ofta under berättelsens gång än på en punkt i rummet, än på en annan, liksom hade han väntat att få se ett snapphansansigte sticka fram mellan hvar och en af de stora, i tunga gyllene ramar infattade porträtterna af Björngårds fordne borgherrar och borgfruar. Damerna endast betraktade hvarandra och nickade någon gång, liksom hade de kunnat läsa hvarandras tankar.

"Det var om Alberts och Katarinas kärlek vi talade", sade ändteligen grefven och lade ena handen på ekbordet. "Föräldrarne hade ingenting emot giftermålet. Bröllopet stod också, men inom kort smög sig också ormen in i paradiset i skepnad af Anders Lambach. Det var en på alla möjliga sätt utsväfvande yngling, och som hans

utseende var särdeles fördelaktigt, så hade han också en ovanlig framgång hos nästan alla fruntimmer. Jag säger *nästän*, ty då han, som under vänskapens mask kom in i Alberts hem, der han äfven, såsom varande en släkting, blef väl mottagen, försökte att genom smicker draga Katarina från sin pligt såsom maka och snart mor, stötte han på ett motstånd, som var alldeles oväntadt, och som för den skull gick honom djupare till sinnes. Den ädla qvinnan sade Anders rent ut, att hon afskydde smicker och smickrare och hotade honom med att omtala allt för sin man, såvida icke han (Anders) upphörde med sina försök.“

“I förhoppning att lyckas bättre längre fram, drog sig Anders tillbaka och reste på en tid öfver till Schweitz. Katarina trodde att hon var den nedrige qvitt, men straxt före stadens belägring af svenskarne uppenbarade han sig åter såsom österrikisk löjtnant. Blotta åsynen af honom gjorde Albert ursinnig, ty både han, din bror, Kristian, och Katarina voro i själ och hjerta protestanter och svenskarne fullkomligt tillgifne. När Anders gamla föräldrar fingo se sonen, utbrusto de i veklagan, ty äfven de hyllade Luthers lära, och slutet blef att sonen förvisades från hemmet till dess han återgick till föräldrarnes tro.

Detta bekymrade dock Anders föga. Han lefde gladt om med sine kamrater vid den österrikiska besättningen och tiden förflöt under de vildaste orgier. Härunder glömde han likväl icke Katarina och slutligen hade han, under inflytelsen af ett rus, sökt att med våld föra henne bort från mannen. Det misslyckades genom grannarnes varningsrop, och den nedrige affällingen, åt hvilken Albert för länge sedan spått galgen eller repet, blef med hugg och slag bortdrifven från kusinens hem. Att detta skulle reta honom, var naturligt. Morgonen derefter blef Alberts hem omringadt af soldater och han sjelf antastad såsom förrädare, ty för att nå sin afskyvärda afsigt med Katarina hade uslingen icke ryggat tillbaka för en falsk angifvelse.

På Katarinas rop lopp folket tillsammans och när det fick veta hvad det var frågan om, togo de Alberts

parti med så mycken energi, att österrikarne måste, för att förebygga ett uppror, släppa sitt byte. Men Anders lurade ändå natt och dag omkring kusinens hem, och det syntes tydligt att han endast afpassade ett gynnsamt tillfälle att utföra sin nedriga afsigt. Så stodo sakerna, då vi omringade och begynte med all makt belägra staden. Efter en hel veckas strider lupo vi ändteligen till storms och segrade. Jag var en bland de förste som besteg vallen, och trängde österrikarne tillbaka gata efter gata. Vid detta tillfälle var det som jag fick syn på en fiendtlig officer, som med våld förde bort en stackars qvinna, under det hennes man med förtviflan målade i sina drag rusade emot mig och besvor mig att för himlens skull rädda hans hustru ur bofvens händer. Jag kunde icke neka att uppfylla denna bön, som kom så direkt från hjertat. Efter ett svagt motstånd nådde jag ändteligen officern, och då han såg att allt var förbi, höjde han i sitt raseri svärdet öfver den arma värnlösa qvinnan, hvilkens långa fagra hår han snott kring venstra handen. Jag var snabbare än han och för ett hugg slungades österrikarens vapen långt in bland de flyende skarorne. Den okände mannen, som följt mig och endast af mine soldater kunde afhållas från att, obehägnad som han var, störta sig öfver sin beväpnade motståndare, då hans död varit säker, ville icke släppa mig. Jag måste följa med till hans hem, och från den dagen började den vänskap, som ända till denna stund värmer själen med sina minnen.“

Den gamle talaren lutade vid dessa ord hufvudet i ena handen och sjönk i djupt grubbel. Kristian Lambach såg oändligt belåten ut då han tänkte på sin kusins fångenskap, och damerna kunde åter andas fritt sedan det blifvit upplyst att den stackars Katarina blifvit bofven frånryckt. De hade också tillfälle att genom hviskningar göra sina reflexioner, ty det dröjde en god stund innan grefven fann för godt att fortsätta. Omsider började han:

“Anders Lambach hade velat freda sig för efterspaningar i fall hans nedriga handling lyckades, och för den skull förställt sitt ansigte genom ett stort lösskäg.

I veten nu huru det gick med honom. Då jag måste lemna F. medföljde Albert, hans hustru och deras lilla dotter, som fick namnet Anna, och sedan den präktige vännen yttrat sin åstundan att ingå i svensk tjänst, lyckades äfven jag öfvertala honom att skicka Katarina och hennes barn öfver till Björngård. Efter långa strider gick ändteligen den förträffliga maken in på förslaget och reste till nordvestra kusten för att med ett segelfartyg afgå till Sverige. Att det icke blef hvarken henne eller barnet förunnadt att komma hit, det veta vi. Albert fick icke kännedom derom, ty endast ett par veckor efter Katarinas afresa stupade han i en hårdnackad träffning. Frid öfver hans stoft! Han dog som en tapper man.“

“Och Katarina har aldrig hörts af?” frågade en af damerna, och höll en spetsnäsdruk för ögonen.

“Nej“, svarade grefvinnan med darrande stämma. “Men i det stället timade just vid samma tid, som Katarina borde hunnit hit, ett skeppsbrott här på kusten.“

“Jag vet det, jag vet det“, svarade grefven icke utan lätt oro, men det kan väl icke hänga tillsammans med Katarinas afresa. Något skulle väl sports derom. Nej, nej“, fortfor han och riste hufvudet, “huru gerna jag än vill tro, att någon af dem blifvit räddad, kan jag det icke, ty det förefaller mig så besynnerligt just af den orsaken, att jag icke på dessa femton åren hört af hvarken modren eller dottren, och det oaktadt jag företagit de vidsträcktaste efterforskningar.“

“Ja, det är besynnerligt“, eftersade Kristian Lambach fundersamt. “Skulle dock vara fägnesamt att nu få råka antingen svägerskan eller brorsdottren.“

“Och till hvilket ställe jag har kommit, har jag alltid varit mån om att få se högra armen på de flickor, som kunde vara ungefär vid Annas ålder“, fortfor den gamle, mera talande för sig sjelf.

De öfriga, icke ens grefvinnan undantagen, sågo på hvarandra med frågande blickar, och nyfikenheten blef ändteligen stillad då hon sade, i det hon lade ena handen på grefvens arm:

“Hvad är orsaken dertill, min vän?”

Grefven spratt till. Han vaknade upp ur sina minnen från föregående tider.

“Hvad, hvad, hvad är det om!” utbrast han och for ifrigt med handen öfver pannan, liksom för att reda sina tankar.

Grefvinnan repeterade nästan ordagrannt de ord som rörde Anna.

“Jaså, jag har sagt det“, mumlade grefven icke utan lätt missnöje därför att han glömt sig derhän att han, såsom han för sig sjelf tillstod, yppat någonting, som han gerna ville behålla inom sig. “Sade jag också någonting om tecknet?”

“Nej“, min vän, inföll grefvinnan mildt. “Det var just det du icke gjorde, och därför frågade vi dig också derom.“

“Hm, hm. Jag har således sagt mer än jag velat säga i dag“, utbrast han med höjd stämma, “men eftersom jag gått så långt, får jag väl också säga litet mera. Ja, jag har noga undersökt högra armen på alla flickor omkring 16 år, ty af det märke, som Annas bar — —.“

Han fick ej tala till punkt, ty i detsamma hördes från det närbelägna rummet brådskande steg, hvilka alldeles afklippte tråden till icke ringa förtrytelse både för damerna och för Kristian Lambach, hvilkens intresse för brorsdottren nu var som störst.

“Det är Richards steg, jag känner igen dem“, sade grefven och steg upp för att gå den kommande till mötes. Men innan den gamle, som af ålder var något ovig i sina rörelser, hann resa sig, störtades dörren upp och på tröskeln visade sig den unge fänriken. Anna stödde sig nästan medvetslös vid hans högra arm. Hon darrade som om hon nu skulle träda inför stränge domare.

V.

“Min son!” utropade den gamle fadren och sträckte båda armarne mot ynglingen. “Hvad har händt? Du är så upprörd, och qvinnan, som du har med dig, hvem är hon?”

Alla de innevarande, och aldra mest Kristian Lambach, betraktade Anna med förvånade och visst icke ointresserade blickar, ty i sin förskräckelse var hon mera intagande än vanligt. Det låg också i de blickar hon fästade på gamle grefven någonting, som gjorde honom besynnerlig till mods. Han anade att hon var den qvinna, som Richard sagt sig älska, men att hon skulle ega ett sådant utseende, det trodde han icke, ty han hade aldrig sett henne förut, hvad han kunde påminna sig.

“Snapphanarne äro mig i hälarne“, sade Richard och gick fram i borgsalen, under det han slingrade armen kring Annas midja. “Ni frågar mig hvem denna qvinna är. Det är hon som uppenbarat för mig, att ett lömskt anfall tillämnas just nu på Björngård och att den illa kände göingebon Sven Påfvelsson står i spetsen därför. Hennes namn är Anna Sunesson och — —.“

“Nog, nog“, afbröt grefven och gaf sonen en blick, hvilken denne förstod. “Vi skola bereda snapphanarne ett varmt mottagande. Och du, Kristian Lambach“, fortfor han i det han vände sig till herrn med spetsiga näsan“, får icke resa härifrån nu. Du har väl ingenting emot att blifva kvar här.“

“Nej“, svarade den tillfrågade, i det han bugade sig.

Vid det grefven uttalade ordet Lambach, uppreste Anna med en häftig åtbörd det mot bröstet nedsjunkna hufvudet. Det var som ett gammalt minne plötsligt vaknat upp i hennes själ. Allt medan grefven talade, hade hon sina blickar oafåtligt fästade på Kristian, och namnet Lambach susade länge för hennes öron.

“Du har räddat oss, såsom min son yttrade“, sade

grefven, i det han fattade Annas hand. "Känner du någonting om snapphanarnes planer?"

"Nej", svarade Anna och fick liksom nytt mod, då hon såg in i den gamles vänliga blickar. "Min far, som — — —."

"Är din far med dem?" frågade grefven icke utan deltagande.

"Ja", svarade den unga flickan, i det en brännande rodnad spred sig öfver hennes ansigte. "Han är god vän med Sven Påfvelsson och — — — men jag kan inte säga mera! Låt mig få gå! Mitt hufvud bränner, jag vet ju ej hvad jag säger. O, han är inte min far, jag känner det nu, ty jag skulle ej kunnat angifva min rätte far. Jag är ej snapphanens dotter!"

De närvarande ryggade tillbaka för det besynnerliga uttryck, som stod att läsa i den unga flickans ögon. Endast Richard sprang fram och kom just lagom för att mottaga Anna i sina armar.

"Dyra, älskade Anna", hviskade han och bar henne till en ländstol, der han nedsatte henne, "är du sjuk, eller —".

"Ja, mitt hufvud bränner som eld", sade hon och fattande Richards hufvud mellan sina händer, lade hon det vid sitt bröst. Hon tycktes icke märka, att flere personer voro närvarande. "O, säg", fortfor hon och smekte ynglingens hår, "jag har ju ej förrådt honom, som jag kallar fader, men som inte är det? Säg, jag kan ju ej vara en snapphanes dotter?"

Richard märkte genast, att Anna hade feber, och han motsade henne således icke, ty han visste att detta blott skulle öka den öfverretning, hvori hennes nerver nu befunno sig.

"När du säger, att jag icke är hans dotter, så är jag det icke heller", utbrast hon, under det feberflamorna blefvo allt mörkare, och ögonen brunno af en högre glans. "Jag är din Anna, ingen annans; och ingen skall kunna slita dig ifrån mig."

Ett dämpadt anskri bröt vid dessa ord fram öfver den sköna flickans läppar. Hennes armar, hvilka halkat ner kring Richards hals, slappades och kroppen föll tillsammans i ländstolen.

“En läkare, en läkare!” skrek Richard, som också glömde att han icke var ensam. “Hvar är mästern Antonius; han — —.”

“Han är här”, svarade i detsamma en lugn stämma bakom Richard. “Får jag komma fram till flickan. — — Feber, mycket stark feber”, mumlade han och betraktade uppmärksamt Annas blossande anlete. “Hon måste föras till sängs nu genast.”

Att de förut innevarande skulle falla i den största förvåning öfver Annas i deras ögon besynnerliga uppförande mot den unge grefven, var naturligt. De enda, som bibehöllo sitt lugn voro grefvinnan, ty hon visste genom dunkla häntydingar, redan på förhand om de ungas kärlek, grefven och Kristian Lambach. Det rörde honom föga om Richard, hvilken han annars höll af som en son, hade fattat tycke för en bonddotter eller en högadlig fröken. Han var endast smått förtretad på ynglingen, derföre att denne genom sitt uppträdande afklippt fadrens berättelse, så att de intresserade åhörarne, bland hvilka han naturligtvis var den förnämste, alldenstund det rörde hans brorsdotter, så snöpligt gingo miste om den intressanta beskrifningen på födelsemärket på Annas högra arm. Annars var han en godhertad själ, som icke ville en mask något ondt. Han kunde nu icke afhålla sig ifrån att beklaga den unga, fagra mön, som medvetslös låg i ländstolen. De båda andra damerna deremot hade dragit sig tillbaka till ett af fönstren, och der berättade de för hvarandra sina olika intryck, då Anna, snapphanens dotter, såsom de föraktligt uttryckte sig, visade sig vid Richards sida. De kunde icke förstå hur den unge fänriken ens ville införa den simpla bonddottren i de grefliga rummen. På detta sätt underhöllo de hvarandra och uppretade hvarandras aristokratiska känslor så högt de förmådde.

“Är det någon fara för lifvet, mästern Antonius?” frågade grefven och fattade Annas hand, som slappt hängde ned på ena sidan. “Det skulle göra mig särdeles ondt om henne”, fortfor han med en sidoblick på sonen, som, ett rof för den djupaste smärta, lutade sig mot

stolens ryggstöd, "ty det är henne vi hafva att tacka för att faran i rätt tid kan afvändas."

"Åh nej", svarade läkaren med låg stämma, under det han blottade högra armen, "bara hon får vara i stillhet så — — — men! Hvad nu herr grefve, hvad kommer — — —."

Längre hann icke mäster Antonius i sitt utrop förrän han låg rak lång på golfvet bredvid stolen. Då grefven, som på Annas arm upptäckt det omtalade märket, sprang fram, hade han i häftigheten råkat stöta till Æsculapii tjenare så våldsamt, att denne, som var liten och spenslig, rullade omkring ett par slag på golfvet och slutligen stannade framför Kristian Lambachs fötter.

"För tusan, mäster Antonius, hvad har ni för er", sade Kristian leende under det han hjälpte upp den pustande läkaren. "Ni roar er på gamla dagar med att slå kullerbyttor ser jag." Och den godmodige Kristian Lambach skrattade sjelf åt sitt näpna infall. Han tyckte att mäster Antonius utfört ett profstycke, såsom han sade, och bedyrade att han för sin del omöjligt skulle kunna utföra detsamma.

"Förlåt mig, mäster Antonius", sade grefven, då han ändteligen hunnit sansa sig. "Jag visste icke till mig sjelf."

Läkaren bugade sig. Den smula vrede han känt hade försvunnit med afbönen.

Alla visste nu, att Anna var den stackars Katarina Lambachs dotter. Hon sjelf var okunnig derom, ty febern hade beröfvat henne sansen. Kristian Lambach blef som en annan menniska. Han ville prompt att hans återfunna brorsdotter skulle följa med honom, något som alla satte sig emot, till och med de båda damerna, som framträdde från fönstret, sedan de likväl först sökt öfvertyga hvarandra, att det endast var goda intryck de erfarit, då Anna först inträdde vid Richards sida.

Sedan gamle grefven sett till att Anna blifvit förd i säkerhet och tagit löfte af mäster Antonius, att han skulle vårda henne som om det vore hans egen dotter, sade han till Kristian Lambach och Richard, hvilka stannat qvar i stora borgsalen:

“Det anar mig att under Anders Sunesson döljer sig Anders Lambach. Ja, jag är säker derpå. Dock vi skola snart få visshet derom. Kom, vi vilja bereda oss till kampen, och med Guds hjälp skola vi gå segerande derur.”

Med dessa ord lemnade den gamle, som i ett nu fått liksom nytt lif, borgsalen och följdes snart af Kristian Lambach och Richard.

VI.

Just som morgonsolen lyste öfver skogstopparne i öster, uppväcktes de halfsofvande posterne af en redan på qvällen utskickad ströfkår, bestående af fyra ryttare. Den kom tillbaka i sporrsträck och knappt hade den försvunnit inom den skyddande vallen, då snapphanarne började att visa sig i skogen framför Björngård. Der inom var allt i ordning för att värdigt mottaga de sjelfbjudne gästerne, och gamle grefven, som med största möda kunnat förmå sig till att njuta en kort sömn, var genast på benen, när det första skottet small. Så rask och kry hade familjen icke sett honom på många år, och den höga pannan, som för det mesta brukade vara tankfull och molnhöljd, syntes nu klar och fri liksom den vackra öppna blicken, som nu med lätt förklarlig stolthet hvilade på de martialiske ryttarne, hvilka den unge fänriken mönstrade nere på gården.

Den gamle stod vid det öppna fönstret och åsåg defileringen, och hans tankar fördes då tillbaka till de tider, då han var ung och kry och med sjudande blod förde sin sqvadron mot kejsardömets pappenheimare, kroater, walloner, kronbergare och allt hvad de hette, dessa särskilde kårer, hvilkas namn på samma gång som det blifvit förevigadt ock blifvit brännmärkt genom den omenskliga grymhet, som vidlådde det. Men det

var icke ensamt åsynen af ryttarne, som gjorde den gamle så upprymd. Vissheten om att vapenbrodrens dotter hade blifvit återfunnen, gladde hans hjerta mera än han till och med ville låta påskina, och hans son älskade ju henne! Förbundet mellan de båda familjerna skulle sålunda bibehållas. Hvad mera kunde han väl önska efter femton års sorg öfver de kätars förlust? Jo, ännu hade han en önskan kvar, och den klädde han i ord:

“Anders Sunesson, såsom han kallar sig, kan icke vara någon annan än Anders Lambach, som måtte hafva följt Katarinas spår och osedd kommit ombord på fartyget. Det var ingen mer än han, som räddades vid skeppsbrottet. Ja, det måste vara samma person. Gud gifve, att jag kunde få honom i mina händer! Jag har lofvat en stor belöning åt den, som bringar mig honom lefvande eller död, ty af hans mun vill jag, så vidt möjligt är, höra berättelsen om den arma modrens slut. Ty att hon är död, det lider intet tvifvel; död kanske för den uslingens hand!”

Vid dessa mörka tankar gömde den gamle hufvudet i händerne och återkom icke till sig sjelf, förrän Richard, som under tiden gått upp, lade sin hand på hans skuldra.

“Snapphanarne bereda sig till storm, min far, och det är säkrast om ni går härifrån, ty de kunna känna igen er, och så ursinnige som de äro på alla svenskt sinnade, hafva vi det värsta att frukta.”

“Rätt så, min son“, inföll grefven och gick, stödd på ynglingens arm, trappan utför till bottenvåningen, der hela familjen var samlad, för att ega bättre skydd mot kulorna, hvilka nu började att slå in här och der i tornet och midtelpartiet. “Men gör hvad du kan för att bemäktiga dig den vilde Anders, ty så länge han lefver, kunna vi icke vara i trygghet. Sedan han mördat den arma, som var utsatt för hans låga begär, och det har han gjort, jag är säker derpå, skall han förfölja mig, som var en orsak till att hans väl beräknade flykt icke lyckades. Således, både för min, för din och Annas framtida lycka, är det af nöden att vi få snapphanen i vårt våld.”

“Var lugn, min far“, sade Richard och tryckte den

gamles hand, "hvarenda en af mine ryttare känner till Anders Sunesson, och de hafva svurit en dyr ed, att uppbjuda allt för att fånga honom."

Då grefven inträdde i de nedre rummen, kom mäster Antonius emot honom, och innan borgherren fick tid att göra sin fråga, sade läkaren:

"Febern har något gifvit med sig. Jag har låtit flytta den sjuka till ett annat rum, der hon icke behöfver oroas så mycket af skotten."

"Godt, godt, mäster Antonius", sade grefven och kramade läkarens hand. "Er belöning skall icke uteblifva, var säker derpå."

Striden hade redan börjat. Med ett vildt tjut, antagligen för att nedslå besättningens mod, stormade snapphanarne mot vallen, men här hade de icke att göra med oöfvade bönder, utan med väl disciplinerade ryttare, och bland dem många, som deltagit i fejderne på Germaniens slagfält. Knappt hade de vilde gestalterne hunnit sticka upp sina pannor öfver den låga vallen, förrän ryttarne, som med afsigt läto dem komma så långt, hals öfver hufvud antingen slungade dem tillbaka igen, eller helt behändigt togo dem till fånga. Sven Påfvelsson insåg genast, att det skulle vara omöjligt att med våld bemäktiga sig den af så kække bussar försvarade borgen, och han ville för den skulle genom att draga sig tillbaka och sålunda insöfva besättningen i säkerhet, med list försöka att få Björngård i sitt våld. Ännu hade han nog folk kvar för att kunna hålla borgen i belägringstillstånd. De stormande drogo sig derföre småningom tillbaka och skjutningen afstannade efterhand. Alla trodde att snapphanarne ledsnat på den blodiga leken och att de icke mera skull komma tillbaka. Endast Richard var af en annan tanke, och bragte genom sina skäl ändteligen fadren derhän, att han tillät, det ett utfall skulle få göras med halfva styrkan, under det den andra hälften stannade kvar till borgens skydd. Den unge mannen genomskådade tydligt den listige Sven Påfvelssons afsigt och han ville för den skull göra honom så stort afbräck som möjligt.

Sedan han utvalt de bäste ryttarne, tågade han

under tystnad ut genom den öppnade porten och uppnådde utan äfventyr skogen. Men knappt hade han inträngt ett par famnar deri, förrän det visade sig, att hans förmodan besannades, ty från nästan alla sidor framstörtade snapphanarne under ohyggliga skrån, och innan han visste ordet af, var han kringränd. Striden blef förfärlig, ingen pardon gafs och ingen begärdes. Den lilla ryttarehopen slögs med hjeltemod, men det såg ändå illa ut för den.

“Hvar har du gjort af min dotter!” skrek en hes stämman bredvid Richard, som med nästan öfvermenschliga krafter afhöll tvenne envisa snapphanar från hästen. “Gif mig henne tillbaka på ögonblicket.”

De båda snapphanarne, som förut sysselsatt honom, blefvo nu anfallne af tvenne ryttare och efter en kort strid nedgjorde. Richard vände sig för den skull till Anders Sunesson och hans svar bestod i ett väldigt hugg, som snuddade hufvudet och ryckte bort hatten. Enviget hade börjat och Richard, som här märkte att han fått sig en värdig motståndare, gick försigtigare till väga. Det lyckades honom också att hålla snapphanen på behörigt afstånd.

“Hvar är min dotter?” hväste denne ännu en gång och betraktade ynglingen med hatfulla blickar. “Jag måste hafva henne!”

“Hon är ej din dotter, usling“, ropade den unge mannen och höjde sitt vapen. “Hon är Albert Lambachs dotter, men du skall stå till ansvar för hennes mors död.”

Dessa ord nästan tillintetgjorde snapphanen. Han vacklade och — — i detsamma blänkte en huggvärja öfver hans hufvud. Richards “håll!” kom för sent, Anders Sunesson föll med ett doft anskri ned på ljungen. Nu började kampen om den fallnes kropp, men hvad Richard en gång fått i sina händer, det släppte han icke så lätt ifrån sig. Sven Påfvelssons anfall hejdades och den grymme snapphanehöfdingen måste efter en ursinnig strid se sine fåtaligare motståndare undkomma, utan att han vågade följa dem. Han hade visserligen tagit ett par fångar, på hvilka han öfvade all den grym-

het, som kunde upptänkas, samt dödat fem ryttare, men så måste han också, oberäknadt de många fallne, öfverlemna ett halft dussin fångar, deri Anders Sunesson var inbegripen, åt ryttarne. Detta förtröt honom naturligtvis på det högsta, och han föresatte sig att längre fram komma tillbaka och då bättre rustad. Ödet förde honom likväl icke mera till den trakten. Det var Seeland, som derefter blef skådeplatsen för hans i häfderne tecknade bedrifter. Stenbock, som några dagar efter nyssnämnde strid, ankom till Björngård, förlade der en besättning nog stark att skydda borgen mot ströfkårer, och den utförde äfven så modigt sitt uppdrag, att Björngård icke mera såg någon fiende under hela kriget.

Den sårade Anders Sunesson fördes utan dröjsmål till stora borgsalen, der familjen ånyo samlats för att bevittna upplösningen af dramet. Den gamle borgherren var blek och allvarlig och kunde icke utan en viss beklämning tänka på det stundande mötet med den, som varit orsaken till hans vapenbroders olycka och, till en viss grad, äfven till hans eget svårmod. Flere gånger stöd han i begrepp att ändra sitt beslut att se fienden, men alla gångerna var det en inre stämman, som manade honom till ståndaktighet, och att göra denna uppoffring, om icke för sin egen, så åtminstone för den stackars Annas skull. Följden af dessa inre strider blef ändteligen den, att han gick ned i borgsalen, och sedan han en gång väl kommit dit, kunde han icke utan giltiga skäl vända tillbaka, aldri helst som Kristian Lambach var närvarande, och syntes ganska ifrig att få göra sin bofaktige kusins sällskap.

Den värde herr Lambach hade tagit på sig en ordentlig domaremin, der han gick fram och åter i den stora salen och höll armarne korslagde på ryggen. Då och då fästes hans små lifliga ögon på dörren med ett visst längtansfullt uttryck, och vid den minsta rörelse, som förnams utifrån, spratt han till och lyssnade uppmärksamt. Han var så upptagen med sina tankar på

hvad han skulle säga för att riktigt förkrossa den förstockade kusinen, att han alls icke gaf akt på de spefulla blickarne från grefvinnans båda qvinliga slägtingar, hvilka under ifriga hviskningar dragit sig undan till ett af fönstren.

“Du tänker väl hålla ett ordentligt förhör med din kusin“, frågade gamle grefven och slog Kristian Lambach lätt på skuldran. “Du ser åtminstone så ut.“

“Och det förundrar er“, inföll Kristian i en ton, som han icke förr antagit. “Jag bryr mig icke om släktskapen, men — —.“

“Men en sårad tål icke vid långa samtal“, afbröt borgherren och tog Kristian under armen, samt förde honom åt sidan. “Först måste vi söka förmå honom att redogöra för Katarinas öde och sedan är det din tur att komma fram med hvad du har på hjertat.“

“Ni har rätt“, svarade Kristian Lambach efter en stunds besinning. “Jag vill styra min tunga till dess vi fått kännedom om min stackars svägerskas öde.“

“Tack, tack!“ sade grefven och kramade Lambachs hand. “Din medgörlighet gör dig heder, och jag lofvar dig att icke framställa flere frågor än som är nödvändigt.“

Talaren hann knappt utsäga meningen, förrän dörren öppnades och fyra ryttare buro in den sårade Anders Sunesson.

Med vilda blickar betraktade han de innevarande och sist stannade de på Magnus Hausen.

“Det är han, jag bedrog mig således inte“, mumlade denne och for med handen öfver pannan. “Han har förändrat sig mycket, men ändå är det fordna uttrycket kvar.“

Anders Sunesson hade också känt igen grefven och ett hånfullt leende spelade på hans läppar. Smärtan af det djupa såret, hvartill kom ett annat, som han fått af en kula i underlifvet, nästan betog honom målet. Han försökte flera gånger att tala, men förgäfves. Ändteligen utstötte han med hes stämma detta enda ord:

“Anna!“

“Hon skall icke mera komma till dig, eller du till

henne, Anders Lambach“, sade borgherren med djup stämma. “Ett vidt svalg skiljer henne från — —.“

“Ah, jag skall inte mera få se henne“, pustade den sårade med ansträngning. “Du känner mig, grefve Hausen, och jag känner dig. Det var du som ryckte henne ifrån mig. Jag har följt dina steg alltjemt, och i dag hade din timme slagit, om inte din son räddat dig. Men hvar är Anna, jag vill tala vid henne.“

“Anna är sjuk“, sade grefven. “Den omenskliga behandling du låtit henne vederfaras, har tagit henne så djupt. Men, säg mig“, och vid dessa ord trädde den gamle intill den sårade, “hvar är flickans mor? Hvar är Katarina?“

Anders Lambach tycktes i början icke förstå frågan, men då grefven upprepade henne, sade han, i det han skrattade ilsket:

“I hafvet!“

Alla de närvarande ryste.

“Du har mördat henne, eländige!“

“Ja, jag har hämnats“, pustade den sårade snapphanen. “Jag spionerade ut skeppet, på hvilket hon skulle föras hit. Jag följde med. Vi voro redan i Kategatt, då en storm uppväxte, men det var troligt, att skeppet skulle stå emot den. Då inbillade jag kaptenen, att jag kände kusten och blef anförtrodd styret. Det var just om natten. Ha, ha, ha! hvad det glödde inom mig, då jag såg de hvita bränningarne. Ni förstår väl? Jag sade till kaptenen och besättningen, att fartyget dref på land. Man trodde mig oskyldig. Ha, ha, ha! Alla drunknade, men Katarina kunde ha blifvit räddad, om — — om jag velat!“

“Du har mördat henne!“

“För att komma åt penningarne och barnet, ja! Men, hvem skulle väl ha trott, att Anders Lambach skulle sluta såsom snapphane!“

“Och såsom en inbiten skurk, för hvilken hela verlden måste bära afsky.“

Det var Kristian Lambach, som uttalade dessa ord, i det han trädde fram.

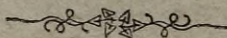
“Hvem är du?” frågade Anders med svagare stämma.
 “Känner du mig?”

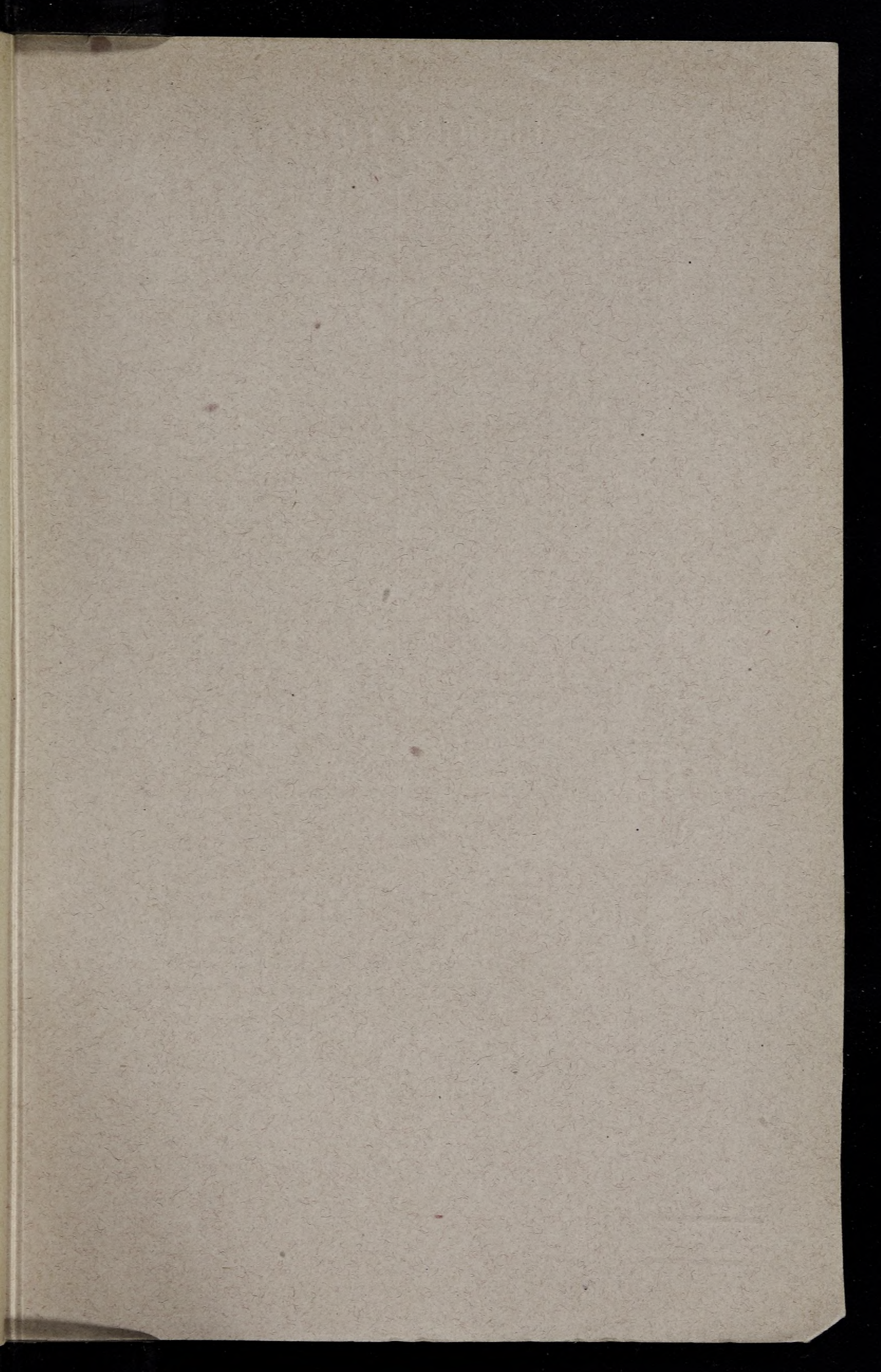
Kristian nämnde sitt namn.

Den sårade gaf till ett rytande och ville springa upp, men i detsamma brusto de svaga förbindningarne och blodet började strömma med förfärlig hastighet. Förgäfves bemödade sig mäster Antonius att hämma flödet. Det var för sent, och det dröjde icke länge, förrän Anders Lambach, den fordne österrikiske officeren såsom en afskydd mördare och snapphane drog sista sucken, till icke ringa förtret för kusinen, som nu gick miste om en mängd upplysningar angående hans släktingar.

“Guds rättvisa hämnd har träffat honom”, sade grefven och böjde andaktsfullt hufvudet. “Kom”, fortfor han och vinkade åt ryttarne att bära ut liket, “vi vilja se om den stackars Anna.”

Det dröjde ganska länge innan den unga flickan blef fullkomligt återställd. Då först erhöll hon kännedom om den falske fadrens sista stunder, men ingen tår föll ned på hennes bleka kinder; endast en djup suck höjde hennes bröst och den gällde den stackars modren. Vi ha icke mera att tillägga nu. Dock måste vi först stilla läsarens nyfikenhet och ändå berätta, att Anna Lambach inom kort blef Anna Hausen; att Kristian Lambach försonade sig med en af de gamla damerna, just den som tillvitat honom hans pratsjuka, och att gamle grefven samt hans grefvinna ändteligen funno sig så nöjda och belåtna som de icke känt sig, såsom den åldrige borgherren yttrade, på femton långa år. Och folket i orten tyckte, att det var rätt åt den högmodige Anders Sunesson, och många, många år derefter talade man, icke allenast i den orten, utan äfven i en stor del af Skåne, om den vackra, unga grefvinnan på Björngård, om henne, som förut varit hållen för snapphanens dotter.

Historiska romaner

af J. O. Åberg.

<i>Erik Ollikainen</i> , pris 1 krona.	<i>Gösta Kroknäsa</i> , pris 75 öre.
<i>Sjöfvens Pistol</i> , pris 50 öre.	<i>Rebellens dotter</i> , pris 75 öre.
<i>Sammansvärjningen i Krakau</i> , pris 50 öre.	<i>Soldattorpet vid Rajalaks</i> , pris 75 öre.
<i>Karl XII:s värja</i> , andra upplagan, pris 80 öre.	<i>På Köpingshus</i> , pris 60 öre.
<i>Ett Qvinnodåd</i> , andra upplagan, pris 60 öre.	<i>Rifjernet</i> , pris 35 öre.
<i>Lots-Jakob</i> , andra upplagan, pris 1 krona.	<i>Storm, Strid och Frid</i> , pris 60 öre.
<i>Skräddarne i Greiffenhagen</i> , 2:dra uppl., pris 35 öre.	<i>Hjeltarne från Savolaks</i> , pris 2,25.
<i>Karl XII som fångvaktare</i> , pris 50 öre.	<i>Stensö-Lasse</i> , pris 60 öre.
<i>Lasse i gatan</i> , pris 60 öre.	<i>Fiskarflickan</i> , pris 60 öre.
<i>Banéer i säcken</i> , pris 1 krona.	<i>Daniel Juth</i> , pris 40 öre.
<i>Måns Lurifax</i> , pris 75 öre.	<i>Eleonora Lubormirski</i> , pris 2,25.
<i>Snapphanarne</i> , pris 2 kronor.	<i>Räfskinnet</i> , pris 75 öre.
<i>Den siste karolinen</i> , pris 60 öre.	<i>Carl XV:s Skyddsling</i> , andra upplagan, pris 60 öre.
<i>Mjölmarflickan vid Lützen</i> , pris 50 öre.	<i>Furstinnans Smycke</i> , andra upplagan, pris 30 öre.
<i>Under snapphanecken</i> , pris 1 krona.	<i>Björneborgaren</i> , pris 50 öre.
<i>Öfverlöparen</i> , pris 50 öre.	<i>En Konungasons Öde</i> , pris 40 öre.
<i>Länsmannen</i> , pris 60 öre.	<i>Carl XII i Stralsund</i> , pris 60 öre.
<i>Svenskarne på Hammershuus</i> , pris 1,75.	<i>Gustaf IV Adolf och Torparflickan</i> , pris 50 öre.
<i>Kapten Severin</i> , pris 1,25.	<i>Kosackflickan</i> , pris 1,50.
<i>I hålvägen</i> , pris 60 öre.	<i>Carl XII:s Skyddsling</i> , pris 40 öre.
<i>Nattvardsgästerna</i> , pris 75 öre.	<i>Berättelser vid Soldattorpet I</i> , pris: 1,50.
<i>Gustaf II Adolfs Sista Julafton m. fl.</i> , pris 1 krona.	<i>Fyvaktaren på Moikepää</i> .
<i>Tyrannens lön</i> , pris 50 öre.	<i>Arvid Herner</i> .
	<i>Snapphanen</i> , pris: 35 öre.
	<i>Femte Brigaden</i> .
	<i>De Frivillige</i> .
	<i>Barrikadkämparne</i> .

Af Sylvia.

- Magdalena Rudenschöld*, pris häftad 4,50, inb. 5,50.
Axel Fersen och Marie Antoinette, pris häftad 2,50, inb. 3,50.

Af Lodbrok.

- Fänrik Flinks minnen från trettioåriga kriget*, häftad 3,75, inb. 5 kr.
Fröken Bürfelts hemlighet, pris 6 kronor, inb. 8 kronor.
Birger Jarls söner, pris häftad 6,75, inb. 9 kr.

Icke historiska romaner

af Lodbrok.

- Nybygget vid Vargkullen*, pris häftad 4,50, inb. 5,50.
Millionärens Dotterson, pris häftad 3 kronor.